

КАРПАТСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АВГУСТИНА ВОЛОШИНА
Кафедра фінансів, економіки та інформаційних технологій

РОБОЧА ПРОГРАМА

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІНАНСИ, ГРОШІ ТА КРЕДИТ

Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування
Галузь знань 07 Управління та адміністрування

ОП **Фінансовий менеджмент та банківська справа**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від ____ серпня 2019 р.

Гарант освітньої програми

проф. Лугош Л. М.

Викладач дисципліни

1. Анотація дисципліни

Мета навчальної дисципліни – оволодіння студентами теоретичними основами фінансів; вивчення закономірностей функціонування фінансів як на макрорівні, так і на макрорівні; засвоєння базових принципів фінансових відносин та механізмів, що забезпечують функціонування фінансової системи держави, формування у студентів економічного мислення, наукового розуміння історії становлення та стану сучасної системи грошово-кредитних відносин.

Завдання навчального курсу:

- **ознайомити** студентів із поняттями «фінанси», «фінансові ресурси», «фінансові відносини», «фінансова діяльність», «гроші та кредит»;
- **проаналізувати** організаційну структуру та закономірності функціонування фінансово-грошової системи країни;
- **розглянути** галузі фінансово-грошової системи у контексті розподілу та використання валового національного продукту, національного доходу;
- **оволодіти** основними принципами та формами організації фінансово-грошових відносин.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- сутність, зміст та специфічні ознаки категорії «Фінанси»;
- історію розвитку фінансів та їх сучасний стан;
- поняття фінансової системи держави, її структуру, організаційну побудову та органи управління;
- сутність та види фінансової політики держави;
- склад фінансового механізму держави;

- загальну характеристику фінансово – кредитної, бюджетної та податкової систем держави;

вміти:

- орієнтуватись в теоретичних та практичних аспектах фінансової системи держави, вміти будувати її структуру;
- класифікувати стадії розподілу валового внутрішнього продукту;
- оцінювати поточний стан фінансової ситуації в країні та знаходити оптимальні пропозиції щодо покращення фінансового клімату;
- аналізувати доцільність фінансової стратегії й тактики в умовах різних економічних ситуацій;
- розмежовувати фінансові ресурси держави та підприємств і організації, розрізняти їх основні напрями;
- складати плани формування, розподілу, використання фінансових ресурсів на різних рівнях;
- мати базові навички в складанні кошторису доходів та видатків.

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям, СВО	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 12	07 – Управління та адміністрування 072 – Фінанси, банківська справа та страхування	Нормативна	
Модулів – 3		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		2-й	
Загальна кількість годин – 360		Семестр	
		3-4	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: 5/10	СВО: Бакалавр	100 год.	0 год.
		Практичні	
		60 год.	0 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		300 год.	0 год.
		Вид контролю	
Залік / екзамен			

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. ГРОШІ ТА КРЕДИТ

Тема 1. Походження, сутність і функції грошей.

Предмет і завдання курсу “Гроші та кредит”.

Гроші як економічна категорія. Концепції виникнення грошей : раціоналістична та еволюційна. Гроші як товар. Суспільна корисність грошей. Внутрішня і мінова вартість грошей. Товарні, металеві та паперові гроші. Кредитні та електронні гроші.

Функції грошей : міра вартості; засіб обігу; засіб платежу; засіб нагромадження; світові гроші. Зміна економічної ролі золота. Ціна золота і гроші.

Виникнення і розвиток сучасних грошей. Кредитна природа сучасних грошей. Відмінність між паперовими та кредитними грошима. Функціональні форми грошей. Грошові агрегати.

Тема 2. Історія розвитку і сучасний стан теорії грошей.

Розвиток теорії грошей як процес формування наукових шкіл, течій і теорій. Основні питання та періоди (класичний, кейнсіанський, сучасний) розвитку теорії грошей.

Сутність номіналістичної та металічної теорії грошей. Теорія “представницької вартості грошей”. Теорія “дестафації” грошей. Формування класичної кількісної теорії грошей та її основні положення.

Розвиток поглядів на роль грошей в економіці (Й. Шумпетер, Дж. Кейнс, монетаристи). Внесок Дж.Кейнса в теорію грошових відносин.

Виникнення і зміст монетаризму.

Погляди кейнсіанців, монетаристів та представників теорії раціональних очікувань на доцільність здійснення грошово-кредитної політики. Зближення позицій монетаристів та некейнсіанців у поглядах на грошово-кредитну політику.

Тема 3. Грошовий оборот і грошові потоки.

Зміст поняття грошовий оборот. Структура грошового обороту. Готівковий та безготівковий оборот. Грошово-розрахунковий, грошово-кредитний та грошово-фінансовий оборот. Основні ринки, що обслуговуються грошовим оборотом.

Грошові потоки : класифікація і механізм балансування. Закон грошового обігу. Швидкість обороту грошей і фактори, що її визначають. Погляди на характер зміни швидкості обороту грошей. Порядок розрахунку швидкості обороту грошей.

Попит на гроші. Моделі попиту на гроші К.Маркса, І Фішера, кембриджської школи. Д.Кейнс про попит на гроші. Модель попиту на гроші на гроші М.Фрідмена. розвиток кейнсіанського підходу до попиту на гроші в моделях Боумоля – Тобіна та Міллера – Орра.

Механізм поповнення грошей в обороті. Поняття емісії грошей. Створення грошей банками. Банківський мультиплікатор. Модель пропозиції грошей. Грошовий мільтиплікатор.

Тема 4. Фінансовий (грошовий) ринок.

Поняття і функції фінансового ринку. Канали прямого та опосередкованого фінансування. Основні групи учасників фінансового ринку.

Гроші як об’єкт купівлі-продажу. Вартість грошей. Купівельна вартість грошей як вираз їх вартості. Вартість грошей, що нагромаджуються. Ставка відсотка. Номінальна та реальна ставки відсотка і співвідношення між ними. Вартість грошей і час. Вартість грошей з урахуванням фактора ризику.

Складові фінансового ринку. Ринок грошей і ринок капіталів. Характеристика основних інструментів ринку позичкових капіталів, ринку цінних паперів та валютного ринку. Рівновага на грошовому ринку. Кейнсіанські та монетаристські моделі рівноваги на грошовому ринку.

Тема 5. Грошові системи і грошово-кредитна політика.

Поняття, призначення і елементи грошової системи. Класифікація грошових систем. Система металевого та паперово-кредитного обороту. Проблеми грошової системи України.

Типи, зміст і основні інструменти грошово-кредитної політики. Центральний банк як державна установа, що регулює обсяг грошової маси. Фактори, що утруднюють контроль Центрального банку за обсягом грошей. Проблеми узгодження фіскально-бюджетної та грошово-кредитної політики. Сеньйораж і “інфляційний податок”. Інфляція як наслідок порушень у сфері грошового обігу. Форми інфляції. Вплив інфляції на економічні процеси.

Грошові реформи як інструмент стабілізації грошового обороту. Цілі та види грошових реформ.

Тема 6. Система безготівкових розрахунків та регулювання готівкового грошового обороту.

Поняття системи безготівкових розрахунків та її складові. Принципи організації безготівкових розрахунків. Способи і форми безготівкових розрахунків. Відкриття рахунків у банках. Види банківських рахунків.

Порядок здійснення розрахунків за допомогою платіжних доручень, платіжних вимог-доручень, чеків, акредитивів, векселів, платіжних вимог, інкасових доручень.

Регулювання готівкового обігу як складова грошової системи. Недопущення нерегульованого зростання готівки як мета регулювання готівкового обороту. Принципи та складові регулювання обороту готівки. Робота банків з готівкою.

Тема 7. Місце кредиту у ринковій економіці.

Кредит як обов'язковий елемент сучасної економіки, як засіб ліквідації невідповідності між часом виробництва та часом обороту грошових коштів і як засіб вирішення суперечностей між часовим осіданням коштів і необхідністю їх використання в господарстві.

Кредит як економічна категорія і юридичне поняття. Розвиток кредитних відносин. Сутність і функції кредиту. Принципи кредитування. Класифікація кредиту. Форми і види кредиту. Характеристика фінансового, товарного кредиту і кредиту під цінні папери. Роль кредиту в розвитку економіки. межі кредиту. Теорії кредиту.

Природа позичкового процента. Процент як ціна капіталу і як плата за втрату ліквідності. Види процента. Облікова ставка процента як інструмент регулювання стану фінансового ринку. Причини коливання ринкової ставки процента. Призначення державного, банківського, комерційного та споживчого кредиту.

Тема 8. Кредитна система

Вузьке та широке розуміння поняття “кредитна система”. Розвиток кредитної системи як наслідок розвитку грошово-кредитних відносин. Передумови формування і структурна схема побудови кредитної системи. Функції кредитної системи. Поняття банківської та парабанківської систем.

Виникнення банків та їх економічна сутність. Одно- та дворівневі банківські системи. Центральний банк і його роль в економіці. Функції Центрального банку і його повноваження.

Сутність, походження і види комерційних банків. Проблема стійкості банківської системи. Склад парабанківської системи. Характеристика, функції та види спеціалізованих кредитно-фінансових установ. Сутність та призначення поштово-ощадних установ.

Тема 9. Послуги комерційних банків.

Призначення комерційних банків в умовах ринкових відносин. Вибір банку для обслуговування. Активні та пасивні операції банків з векселями.

Кредитні послуги банків як вид банківських послуг. Система і механізм банківського кредитування. Функції і види банківського кредиту. Характеристика депозитних, депозитарних, інвестиційних, консультаційних та інших послуг банків.

Тема 10. Міжнародні валютні відносини

Поняття валютної системи. Еволюція валютних відносин. Види валютних систем : національна, регіональна, світова. Елементи валютних систем.

Сучасна світова валютна система і її інститути. Міжнародні ліквідні ресурси. Розвиток європейської валютної системи.

Поняття валюти та валютного курсу. Функції валютного курсу. Види і конвертованість валюти. Валютний ринок. Поняття і види валютних операцій. Валютні ризики. Валютне регулювання і валютний контроль. Завдання і методи валютного регулювання. Механізм регулювання валютного курсу. Валютна інтервенція, девальвація, ревальвація, котирування валют. Платіжний баланс.

МОДУЛЬ 2. ФІНАНСИ ЯК ЕКОНОМІЧНА КАТЕГОРІЯ

Тема 1. Сутність фінансів.

Поняття фінансів, їх зміст, сутність, специфічні ознаки та функції. Історія розвитку фінансів з часів їх виникнення і до сучасного стану. Аналіз необхідності фінансів у суспільстві. Розмежування централізованих і децентралізованих фінансів, їх джерел, факторів зростання та основних напрямів використання. Сутність та види фінансових резервів. Аналіз взаємозв'язку фінансів з іншими економічними категоріями.

Тема 2. Фінансова система.

Визначення поняття фінансової системи України. Сфери та ланки фінансової системи України, їх взаємозв'язок. Структура фінансової системи держави. Організаційний склад фінансової системи України. Структура та функції Міністерства фінансів України. Структура, завдання та функції Державної податкової адміністрації України. Структура, завдання та функції Державного казначейства України. Структура, завдання та функції Державної контрольно-ревізійної служби України. Структура, завдання та функції Рахункової палати України. Структура, завдання та функції Аудиторської палати України.

Тема 3. Фінансова політика.

Сутність, суб'єкти та об'єкти фінансової політики, її складові. Сутність та склад фіскальної та монетарної політики. Сутність податкової, бюджетної та боргової політики. Фінансова політика в сферах фондового, страхового ринків та в сфері міжнародних фінансів.

Фінансова стратегія та фінансова тактика, їх взаємозалежність. Напрямки реалізації фінансової політики. Регламентування фінансових відносин. Жорстка регламентація, помірна регламентація та політика мінімальних обмежень – типи

фінансової політики. Поділ фінансової політики – види фінансової політики, їх напрями спрямування.

Тема 4. Фінансовий механізм.

Фінансовий механізм, його структура та складові. Фінансові методи. Фінансові важелі, стимули та санкції. Нормативно-правове забезпечення фінансового механізму. Процес функціонування фінансового механізму. Сутність управління фінансами. Фінансовий апарат. Органи, що здійснюють управління фінансами в Україні. Поняття стратегії і тактики управління фінансами, їх взаємозв'язок. Фінансове планування. Етапи й методи фінансового планування. Основні види фінансових планів. Фінансовий контроль. Форми і види фінансового контролю. Методи здійснення фінансового контролю.

Тема 5. Фінансова безпека держави.

Визначення поняття фінансової безпеки держави, її структури та принципів розвитку. Виділення важливості фінансових інтересів держави, та стабільного стану фінансової, грошово-кредитної, бюджетної, податкової, валютної, банківської, інвестиційної, митно-тарифної, розрахункової та фондової систем, що характеризується збалансованістю, стійкістю до внутрішніх і зовнішніх негативних впливів, спроможністю держави ефективно формувати та раціонально використовувати фінансові ресурси, достатні для задоволення її потреб, шляхом виконання зобов'язань і забезпечення соціально-економічного розвитку. Суб'єкти фінансової безпеки держави. Внутрішній і зовнішній аспекти фінансової безпеки держави. Аналіз основних загроз фінансовій безпеці держави.

Модуль 3.

Тема 6. Бюджетна система.

Бюджет держави як економічна та правова категорія. Бюджетне законодавство в Україні. Бюджет як головний фінансовий план держави. Бюджетна система: сутність та принципи побудови. Ланки бюджетної системи України. Бюджетний устрій. Консолідований (зведений) бюджет України - порядок складання, розгляду та затвердження. Зведений бюджет області, району, міста - порядок складання, розгляду та затвердження. Виконання бюджетів. Бюджетна класифікація, сутність та складові частини. Класифікація доходів бюджету. Методи формування доходів бюджету. Класифікація видатків державного бюджету. Профіцит та дефіцит бюджету. Види бюджетного дефіциту. Показники рівня дефіциту бюджету, джерела його фінансування та основні напрямки скорочення. Бюджетний процес, поняття та основні стадії. Бюджетне планування.

Тема 7. Податкова система

Система оподаткування в Україні, становлення та розвиток. Основи побудови податкової системи. Переваги та недоліки сучасної системи оподаткування. Податковий Кодекс України. Суть, класифікація, основні елементи та функції податків. Об'єкт та база оподаткування. Прямі податки. Непрямі податки. Податкові пільги. Основні ставки податків. Ухилення від сплати податків.

Тема 8. Страховий ринок

Сутність та функції страхування. Економічна необхідність і роль страхування. Особливості фінансових відносин у сфері страхування. Суб'єкти страхових відносин. Форми і методи страхового захисту. Система страхових фондів. Класифікація страхування за об'єктами і за ознакою ризику. Обов'язкове та добровільне страхування, доцільність та принципи. Види особистого обов'язкового і добровільного

страхування. Страхування майна, його види і форми. Страхування ризиків – економічна необхідність, значення, види та умови. Особисте страхування, його сутність і значення в забезпеченні соціального захисту.

Перестрахування, його роль в забезпеченні стабільності страхових операцій.

Доходи і витрати страховика. Страхові платежі та інші надходження як джерело доходів страховика. Фінансові результати страхових організацій, їх рентабельність. Прибуток

страхових організацій, його розподіл і використання.

Страховий ринок. Поняття та організаційна структура страхового ринку. Учасники страхового ринку.

Державний нагляд за страховою діяльністю в Україні. Ліцензування страхової діяльності.

Створення та розвиток страхового ринку України.

Тема 9. Фінансовий ринок

Фінансовий ринок, сутність та роль у розподілі фінансових ресурсів. Функціонування фінансового ринку в Україні. Суб'єкти фінансового ринку. Структура фінансового ринку. Грошовий ринок. Ринок кредитних ресурсів. Фондовий ринок. Первинний та вторинний фондовий ринок, їх призначення. Біржовий і позабіржовий ринок цінних паперів. Види та основні характеристики цінних паперів. Правове регулювання фондового ринку. Державний контроль за випуском і обігом цінних паперів. Фондова біржа, організація, функції та порядок роботи. Порядок допуску цінних паперів до обігу на фондових біржах. Ринок фінансових послуг, його роль у функціонуванні економіки. Види фінансових послуг.

Сучасний стан фінансового ринку в Україні.

Тема 10. Фінанси суб'єктів господарювання

Фінанси суб'єктів господарювання, сутність і принципи їх організації. Грошові надходження від діяльності підприємств, їх склад та характеристика. Валовий і чистий дохід. Загальний і чистий прибуток. Класифікація доходів і видатків. Фінансові ресурси. Власні і залучені грошові

кошти. Специфіка фінансів підприємств різних організаційно-правових форм. Джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів комерційних організацій державної і недержавної форм власності. Взаємодія підприємницьких структур із бюджетом та цільовими державними фондами. Вплив поточної економічної ситуації в державі на організацію фінансів підприємств. Фінанси бюджетних установ. Кошторисне фінансування, зміст та принципи. Неприбуткова діяльність громадських організацій і добровільних фондів. Управління процесами формування і використання фінансових ресурсів господарських суб'єктів. Прогнозування фінансових результатів.

Тема 11. Міжнародні фінанси

Міжнародні фінанси - сутність, призначення і роль. Міжнародний фінансовий ринок: міжнародний ринок грошей (валютний ринок), міжнародний ринок кредитних ресурсів, міжнародний ринок цінних паперів. Міжнародна фінансова інтеграція та її вплив на фінансові інтереси держав. Співробітництво України з міжнародними фінансовими інституціями.

Проблеми відповідності фінансів України до критеріїв і стандартів Європейського співтовариства.

Фінансова діяльність міжнародних організацій. Фінанси Організації Об'єднаних Націй і Європейського Союзу. Міжнародні фінансові інституції: Міжнародний валютний

фонд, Група Світового банку (Міжнародний банк реконструкції та розвитку, Міжнародна

асоціація розвитку, Міжнародна фінансова корпорація, Багатостороння агенція з гарантування інвестицій, Міжнародний центр з урегулювання інвестиційних спорів), Банк міжнародних розрахунків. Європейський Інвестиційний банк, Європейський банк реконструкції та розвитку - їх завдання, сфери діяльності, формування капіталів та ресурсів.

Тема 12. Фінансовий менеджмент

Фінансовий менеджмент, сутність, призначення, функції та основні завдання. Принципи та складові фінансового менеджменту. Системи забезпечення фінансового менеджменту. Методи, важелі та інструменти фінансового менеджменту. Об'єкти та суб'єкти фінансового менеджменту. Фінансові рішення. Фінансова стратегія підприємства. Етапи розробки стратегії фінансового менеджменту. Тактика фінансового менеджменту, тактичні цілі.

4. Структура навчальної дисципліни

№ п/п	Назви змістовних модулів	Аудиторні		Поза-аудиторні		Примітки
		лк	п/з	сам.	інд.	
МОДУЛЬ 1. ГРОШІ ТА КРЕДИТ						
1.	Походження, сутність і функції грошей.	4	4	10		МК – 1
2.	Історія розвитку та сучасний стан теорії грошей	4	4	10		
3.	Грошовий оборот і грошові потоки.	4	4	10		
4.	Фінансовий (грошовий) ринок.	4	4	10		
5.	Грошові системи і грошово-кредитна політика.	4	4	10		
6.	Система безготівкових розрахунків та регулювання готівкового грошового обороту.	4	4	10		
7.	Місце кредиту у ринковій економіці.	4	2	10		
8.	Кредитна система.	4	2	10		
9.	Послуги комерційних банків.	4	2	10		
10.	Міжнародні валютні відносини.	4	1	10		
	Разом	40	35	100		залік
МОДУЛЬ 2. ФІНАНСИ ЯК ЕКОНОМІЧНА КАТЕГОРІЯ						
1.	Сутність фінансів	6	2	8		МК – 2
2.	Фінансова система	4	2	8		
3.	Фінансова політика	4	2	8		
4.	Фінансовий механізм	6	2	8		
5.	Фінансова безпека держави	4	2	10		
Модуль 3.						
6.	Бюджетна система	6	2	10		МК – 3
7.	Податкова система	4	2	8		
8.	Страховий ринок	6	2	8		
9.	Фінансовий ринок	4	2	8		
10.	Фінанси суб'єктів господарювання	6	2	8		
11.	Міжнародні фінанси	4	2	8		
12.	Фінансовий менеджмент	6	1	8		
						Іспит
	РАЗОМ	60	25	100		
	За навчальним планом	100		200		

5. Тими практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Походження, сутність і функції грошей.	4
	Історія розвитку та сучасний стан теорії грошей	4
	Грошовий оборот і грошові потоки.	4
	Фінансовий (грошовий) ринок.	4
	Грошові системи і грошово-кредитна політика.	4
	Система безготівкових розрахунків та регулювання готівкового грошового обороту.	4
	Місце кредиту у ринковій економіці.	2
	Кредитна система.	2
	Послуги комерційних банків.	2
	Міжнародні валютні відносини.	1
		Залік
1.	Сутність фінансів. Історія виникнення фінансів. Головне призначення та функції фінансів. Характеристика фінансових відносин.	2
2.	Фінансова система, сутність та структура. Органи управління фінансовою системою, їх обов'язки та повноваження.	2
3.	Фінансова політика, сутність та види. Фінансова політика й фінансова тактика держави.	2
4.	Фінансовий механізм, сутність та склад. Фінансове планування та фінансовий контроль.	2
5.	Фінансова безпека держави. Ступінь захищеності фінансових інтересів держави. Стан фінансової, грошово-кредитної, бюджетної, податкової, валютної, банківської, інвестиційної, митно-тарифної, розрахункової та 2фондової систем держави.	2
6.	Бюджетна система. Бюджетний устрій і бюджетна система України. Бюджетна класифікація. Склад і структура доходів та видатків бюджету. Бюджетний процес в Україні.	2
7.	Податкова система й податкова політика держави. Поняття та елементи податків, види податків.	2
8.	Страховий ринок. Поняття, класифікація та функції страхування. Розвиток та сучасний стан страхового ринку України.	2
9.	Фінансовий ринок, призначення та функціонування. Структура фінансового ринку.	2
10.	Фінанси суб'єктів господарювання, сутність та характеристика. Принципи організації фінансової діяльності підприємств.	2

11.	Міжнародні фінанси, сутність і призначення. Міжнародні фінансові інституції та організації, співпраця України з ними.	2
12.	Фінансовий менеджмент, сутність, мета, принципи, механізми та основні завдання.	1
	Разом	35
	За навчальним планом	60

6. Самостійна робота

Самостійна робота студента з навчальної дисципліни «Фінанси, гроші та кредит» передбачає самостійне опрацювання тем та розв'язання задач. Тему для написання роботи студент може сформулювати самостійно (вона повинна бути в рамках пройденого матеріалу) або обрати із запропонованих тем рефератів.

Теми для самостійного опрацювання

1. Роль грошей у ринковій економіці.
2. Гроші як капітал.
3. Роль держави у створенні грошей.
4. Функція грошей як міра вартості.
5. Функція грошей як засіб нагромадження.
6. Гроші як засіб обігу та засіб платежу.
7. Вклад Д. М. Кейнса в розвиток теорії грошей.
8. Сучасний монетаризм.
9. Сучасні погляди на природу грошей.
10. Критика кількісної теорії грошей Туком.
11. Взаємозв'язок між потоками грошового обороту.
12. Маса грошей, що обслуговує грошовий обіг.
13. Розвиток теорії грошей щодо попиту на гроші.
14. Проблема монетизації ВВП. Ефект витіснення інвестицій.
15. Швидкість обороту грошової одиниці і її роль в макроекономічній стабілізації.
16. Механізм поповнення грошей в обороті.
17. Суть і структура грошового ринку.
18. Регулювання ринку цінних паперів.
19. Проблеми забезпечення рівноваги на грошовому ринку.
20. Заощадження і інвестиції в ринковій економіці.
21. Основні види грошових систем.
22. Грошово-кредитна і фіскально-бюджетна політика в системі державного регулювання грошової сфери.
23. Суть, причини та наслідки інфляції.
24. Механізм державного регулювання грошової сфери.
25. Характеристика інструментів грошово-кредитної політики.
26. Механізм державного регулювання безготівкових розрахунків.
27. Задачі та зміст регулювання обігу готівки.
28. Критичний огляд нормативної бази державного регулювання безготівкового та готівкового обігу.

29. Роль державного кредиту у розвитку економіки України.
30. Характеристика банківського кредиту.
31. Міжнародний кредит. Перспективи його розвитку в Україні.
32. Процентна політика в умовах інфляції.
33. Позичковий процент та його роль в розвитку ринкової економіки.
34. Проблеми розвитку кредитної системи України.
35. Національний банк України та його функції.
36. Комерційні банки України.
37. Забезпечення стійкості банківської системи.
38. Активні операції комерційного банку.
39. Пасивні операції комерційного банку.
40. Іпотечний кредит і перспективи його розвитку.
41. Лізинг в Україні.
42. Комерційні послуги комерційних банків.
43. Валютна система України та перспективи її розвитку.
44. Механізм регулювання валютного ринку.
45. Методи стабілізації курсу валюти.
46. Роль платіжного балансу у системі валютного регулювання.
47. Міжнародні фінансово-кредитні організації.
48. Сучасна світова фінансова думка.
49. Організація фінансових відносин в Україні.
50. Сучасна фінансова політика України.
51. Виникнення фінансів та розвиток товарно-грошових відносин.
52. Фінанси як одна з найбільш важливих і складних економічних категорій.
53. Централізовані фінансові ресурси. Склад, особливості формування та напрями їх використання.
54. Децентралізовані фінансові ресурси. Джерела, фактори зростання та основні напрями використання.
55. Фінансові резерви як один з елементів фінансових ресурсів.
56. Валовий внутрішній продукт. Сутність, значення та розподіл.
57. Стратегія і тактика фінансової політики держави.
58. Фінансова безпека держави.
59. Податки як найважливіший інструмент перерозподілу національного доходу.
60. Фінансові відносини підприємств.
61. Взаємозв'язок фінансів з іншими економічними категоріями.
62. Поняття фінансової системи України та її організаційна побудова.
63. Управління фінансами як складова частина управління економікою.
64. Фінансове планування – як один із елементів діяльності, пов'язаної з управлінням фінансами.
65. Етапи й методи фінансового планування.
66. Видів фінансових планів.
67. Фінансовий контроль – як один із елементів управління фінансами.
68. Бюджетний устрій і бюджетна система України.
69. Бюджетний процес в Україні.
70. Склад і структура доходів бюджету.
71. Склад і структура видатків бюджету.
72. Сучасний стан страхового ринку України.
73. Сучасний стан податкової системи України.
74. Сучасний стан фінансового ринку України.
75. Боргова політика держави.
76. Податкова політика держави.
77. Міжнародні фінанси. Сутність та функції.

8. Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни «Фінанси», викладач здійснює проведення лекційних та практичних занять, дискусій; ведеться індивідуально-консультативна робота, самостійна робота з літературою, в інформаційних мережах, підготовка і презентація робіт, виконання самостійних завдань – учбових чи наукових. Наукова робота студентів складається з публікацій, участі у конференціях та олімпіадах, конкурсах, отриманні грантів. Індивідуально-консультативна робота передбачає взаємодію студентів з викладачем, як для відробки пропущених занять, співбесід з матеріалів, які не засвоєні студентами чи викликають певні труднощі, так і для контакту зі студентами, які виконують завдання, проявляють інтерес та здібності до наукової роботи.

9. Методи контролю

Для контролю знань студентів матеріалів дисципліни «Фінанси», викладач використовує три види контролю: поточний, модульний і підсумковий.

Поточний контроль здійснюється у формі бальних оцінок за різні види самостійної та аудиторної роботи.

Модульний контроль (тематичне оцінювання з модулю) здійснюється на засаді письмової залікової контрольної роботи, яка складається з двох частин: тестових питань за змістом аудиторної роботи та виконання завдання із самостійного опрацювання певних питань курсу, більша частина яких потребує аналітичного та логічного підходу до змісту.

Підсумковий контроль здійснюється на засаді результатів поточного і модульного контролю. Якщо студенти повинні відпрацювати недоліки за навчальними модулями чи мають бажання підняти свій підсумковий бал, наприкінці семестру їм дається можливість зробити це шляхом написання додаткової контрольної роботи, а також складання іспиту.

Оцінювання навчальних досягнень студентів, таким чином, здійснюється у вигляді часткової та підсумкової атестації.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Практичні заняття (модуль 1)										Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T 6	T 7	T 8	T9	T10	
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	50
Самостійна робота										25
Модульна контрольна робота										25
Всього:										100

Практичні заняття (модуль 2 - 3)												Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T 6	T 7	T 8	T9	T10	T 11	T12	30
2	3	2	2	2	3	3	3	3	3	2	2	
Самостійна робота					Самостійна робота							20
10					10							
Модульна контрольна робота № 1					Модульна контрольна робота № 2							50
25					25							
Всього:												100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Фінанси: Навчальна програма дисципліни. Для студентів спеціальності «Фінанси та кредит, гроші та кредит» / Підготувала Т. Ю. Горват. – Ужгород: Інформаційно-видавничий відділ УУБА–КаУ, 2019. – 15 с.

12. Рекомендована література

Базова

1	Базилевич В. Д. Державні фінанси : навч. посіб. / В. Д. Базилевич, Л. О. Баластрик. – 2-ге вид., доп. і перероб. — К. : Атіка, 2004. — 368 с.
2	Василик О.Д. Державні фінанси України: навч. посібник\О.Д.Василик – К.:Вища шк., 2007
3	Венгер В.В. Фінанси: навч. посібник \ В.В. Венгер – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 432 с.
4	Ілляшенко, К.В. , Ілляшенко Т.О.\Фінанси: конспект лекцій. – К.: СумДУ, 2011
5	Опарін В.М. Фінанси (загальна теорія): навч.посіб. - 2-ге вид., доп. і перероб. \В.М.Опарін – К.: КНЕУ, 2005. – 240 с.
6	Теорія фінансів. Підручник.\ Федосов В.М. – К.: Центр учбової літератури, 2017
7	Фінанси. Навчальний посібник\ Біла О.Г.Чуй І.Р. – К.: Центр учбової літератури, 2011
8	Фінанси. Навчальний посібник\ Ковальчук С.В., Форкун І.В. – К.: Львів, Новий Світ, 2010
9	Фінанси. Навчальний посібник.\ Меглаперидзе А.С. – К.: Центр учбової літератури, 2013
10	Фінанси. Навчальний посібник\ Мельничук. Л.Ю. Ротарь .О.М. – К.: Одеса, 2012
11	Фінанси (державні, корпоративні, міжнародні)\ Онищенко В.О. – К.: Центр учбової літератури, 2016
12	Фінанси для фінансистів. Підручник\ Шеремет О.А. – К.: Центр учбової літератури, 2013
13	Фінанси. Підручник\ Юрій С.І. Федосов В.М. - К.: Кондор, 2012
14	Фінанси: курс для фінансистів: навч.посіб. \ Оспіщев В.І., Близнюк О.П., Лачкова Л.І. та ін. – К.: Знання, 2008. – 567 с.

Допоміжна

1	Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Державні фінанси. Навч. посібник. К.: «Атіка», 2002, - 368 с.
2	Власова Н.О., Фінанси підприємств: Навч. посіб. / Н.О. Власова, О.А. Круглова, Л.І.Безгінова – К.: Центр учбової літератури, 2007 – 271 с.
3	Закон України «Про державний бюджет» на відповідний рік.
4	Карпінський Б.А., Герасименко О.В. Фінансова система, Навч. посібник, К.: ЦНЛ, 2003, - 184с.
5	Кремень О. І. Фінанси: навч. посіб. / О.І.Кремень, В.М.Кремень. — К.: ЦУЛ, 2012. — 416с.
6	Сабіна Н. В. Фінансовий ринок: конспект лекцій / Сабіна Н. В. – Х.: ХДЕУ, 2004. – 92 с.
7	Стеців Л.П., Копилюк О.І. Фінанси: Навч.посіб. - К.: Знання, 2007 – 235 с.

13. Інтернет-ресурси

1	www.president.gov.ua – Офіційна сторінка Президента України
2	www.rada.gov.ua – Офіційна сторінка Верховної Ради України
3	www.kmu.gov.ua - Офіційна сторінка Кабінету Міністрів України
4	www.sta.gov.ua - Офіційна сторінка Державної податкової служби України
5	www.nbuv.gov.ua - Національна Бібліотека України імені В.І. Вернадського
6	www.buklib.net – електронна бібліотека
7	www.pidruchniki.com.ua - електронна бібліотека
8	www.twirpx.com - електронна бібліотека фінансово – економічних дисциплін